

เรื่อง “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก”

Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence

จัดทำโดย
คณะกรรมการสังคน ทิศการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๑๕

คำนำ

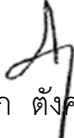
ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันขับเคลื่อนเชิงรุกเพื่อหยุดยั้งปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินงานโดยคณะอนุกรรมการกิจการสตรี ร่วมกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และการเสริมพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) พิจารณาเห็นว่าการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการระดมความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ รวมถึงองค์กรสตรี ภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่การมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อกลไกด้านนิติบัญญัติและรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ของฝ่ายบริหารต่อไป จึงได้กำหนดจัดงานเสวนาและกิจกรรม เรื่อง “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว ผู้หญิงและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence” เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบาย มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว

ข้อมูลจากคณะวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนระดับสูงและอยู่ในกระบวนการการตัดสินใจระดับนโยบายระดับสำคัญ ๆ ที่ได้จากการเสวนาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐหลาย ๆ หน่วยงาน ที่สามารถสรุปสาระสำคัญ ๆ ได้ ๑๕ ประเด็น พบว่า มี ๒ ประเด็น ที่สะท้อนว่า

ความรุนแรงของปัญหาที่ทวีมากขึ้นและสมควรถูกหยิบยกขึ้นเป็นวาระแห่งชาติ มี ๓ ประเด็น ที่สะท้อนความไม่เพียงพอด้านอัตรากำลังของบุคลากรเจ้าหน้าที่และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มี ๘ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ตำรวจ อัยการ และศาล และอีก ๒ ประเด็นเกี่ยวกับข้อขัดข้องในตัวบทกฎหมายที่ควรจะต้องมีการพิจารณาแก้ไข

เพื่อให้การรับมือกับปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จักต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ผู้หญิงและเด็กซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องไปยังปัญหาการค้ามนุษย์ในผู้หญิง และปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญและจัดให้เป็นเรื่องเร่งด่วนในลำดับต้น ๆ อีกทั้งต้องเร่งสร้างกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างจริงจังเพื่อกำหนดให้เป็นนโยบายระดับชาติในการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาได้อย่างทันท่วงทีและลดความสูญเสียทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน และผู้หญิง

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

- บทสรุปผู้บริหาร ก - ฅ
- สรุปผลการเสวนา เรื่อง “ยกระดับความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก” Stop Up and Speak Out to Stop Domestic Violence ๑
- การร่วมสนทนาในโครงการรณรงค์ HeForShe ให้ผู้ชายทั่วโลก ยุติความรุนแรงต่อสตรีของ UN Women ๙
- การเสวนา เรื่อง “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก เป็นการร่วมแสดงความเห็นจากทุกภาคส่วน ๑๖
- การตั้งประเด็นคำถาม – ตอบ ระหว่างผู้ดำเนินรายการ กับวิทยากร ประกอบด้วย ๑๗
 - นายอภิชาติ อภิชาติบุตร รองอธิบดีกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ๑๘
 - พันตำรวจเอกหญิง ปวีณา เอกฉัตร พนักงานสอบสวน ผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้าพนักงานสอบสวน สน.สมเด็จพระยา ๒๓
 - นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ รองประธานศาลอุทธรณ์ ภาค ๗ ๒๗
 - นางณัฐิยา ทองศรีเกตุ ผู้อำนวยการฝ่ายสังคมสงเคราะห์ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี บ้านพักฉุกเฉิน ๓๗
- การแสดงความเห็นของผู้เข้าร่วมเสวนา ๓๘

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการ
- รายชื่อคณะอนุกรรมการ

บทสรุปผู้บริหาร

ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันขับเคลื่อนเชิงรุกเพื่อหยุดยั้งปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินงานโดยคณะอนุกรรมการกิจการสตรี ร่วมกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และการเสริมพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) พิจารณาเห็นว่า การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการระดมความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ รวมถึงองค์กรสตรีภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่การมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อกลไกด้านนิติบัญญัติ และรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ของฝ่ายบริหารต่อไป จึงได้กำหนดจัดงานเสวนา เรื่อง **“ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence** ขึ้น เมื่อวันที่ วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ บริเวณห้องโถงชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ กิจกรรมประกอบด้วย การเสวนาโดยผู้แทนและผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยรูปแบบของการเสวนา แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรกจะเป็นการพูดคุยเกี่ยวกับ

โครงการรณรงค์ HeForShe ให้ผู้ชายทั่วโลกยุติความรุนแรงต่อสตรีของ UN Women และช่วงหลังเป็นการเสวนาในหัวข้อ “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence การเปิดคลินิกปรึกษาปัญหาข้อกฎหมาย และการดำเนินคดีในเรื่องครอบครัว โดยทีมทนายอาสา จากสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นิทรรศการแสดงความรุ้เกี่ยวกับสถานการณ์ของสาเหตุแห่งปัญหา การกระทำรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในประเทศไทย นิทรรศการจากองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการเสริมพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ UN Women

งานเสวนา เรื่อง “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence ครั้งนี้ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการระดมความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นด้านการป้องกัน การแก้ไขปัญหา และมาตรการดำเนินการเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว และนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย เสนอต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ(สปท.) และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) และเพื่อให้เกิดการสร้างมาตรการเข้มข้นเพื่อยกระดับความร่วมมือในการแก้ไขเชิงบูรณาการระหว่างคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สมานิติบัญญัติแห่งชาติ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และองค์การเพื่อการส่งเสริม ความเสมอภาคระหว่างเพศ และการเสริมพลังของผู้หญิง แห่งสหประชาชาติ (UN Women) รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมอื่น ๆ ที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนงานเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติต่อไป มีผู้เข้าร่วม เสวนา จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป

นายวัลลภ ตังคณานุก์ริช ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กล่าวถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรง ทำร้าย ทารุณกรรมเด็ก สตรี ทั้งทางกาย จิตใจ การกักขังหน่วยเหนี่ยวการบังคับขืนใจ หรือการบังคับ ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ว่าเกิดจากทัศนคติที่เกิดจากโครงสร้างเชิงอำนาจนิยม หมายถึง สังคมไทยที่ผู้ชายคิดว่าตนเองเป็นใหญ่ เป็นเจ้าของผู้หญิง เป็นเจ้าของลูก จะทำอะไรต่อสมบัติเหล่านี้ก็ได้ ซึ่งเป็นทัศนคติ ที่ไม่ถูกต้องในสังคมไทย บุคคลที่เติบโตมากับทัศนคตินิยมการใช้ ความรุนแรง ผสมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะเป็นสาเหตุ ทำให้ไปกระตุ้นการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมาขึ้น และ กฎหมาย ที่ไม่เด็ดขาด มีบทลงโทษน้อยเกินไป สำหรับแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุด คือ ต้องย้อนกลับไปจัดปัญหาจากสาเหตุเบื้องต้น โดยการรณรงค์ประชาชน ไม่ให้เป็นผู้กระทำความรุนแรง ไม่ยอมรับความรุนแรงที่เกิดขึ้นและไม่นิ่งเฉย ต่อการกระทำดังกล่าว

ผลสรุปและข้อเสนอแนะจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนา มีสาระสำคัญ ๑๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ปัญหาความรุนแรงที่มีต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสถิติปัญหาความรุนแรงในครอบครัว สตรี และเด็ก มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

๒. ปัญหาการดำเนินงานเพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก ประกอบด้วย (๑) ปัญหาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น (๒) ในกรณีความรุนแรงในครอบครัว ส่วนมากผู้กระทำและผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์กันในฐานะที่เป็นบุคคลในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่ ๘๐% ผู้ถูกกระทำจะไม่ร้องทุกข์ดำเนินคดี (๓) การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ส่วนใหญ่ไม่มีการร้องขอให้ดำเนินคดี เพราะขึ้นอยู่กับผู้เสียหายที่จะร้องขอ ที่ผ่านมาพบว่าคดีที่ร้องทุกข์มีไม่ถึง ๑๐% เนื่องจากตัวผู้เสียหายไม่ต้องการร้องทุกข์ดำเนินคดี

๓. เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และพนักงานสอบสวนเคยชินกับการทำงานในเรื่องของการดำเนินคดีอาญาโดยนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

๔. การทำงานหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่สหวิชาชีพมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินการของกฎหมายหรือการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕. หากศาลไม่นำกระบวนการนี้มาใช้ การคุ้มครองก็จะไม่ครอบคลุมตามกฎหมายได้ กลายเป็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาก็ไม่สามารถนำมา

บังคับใช้เพื่อยุติความรุนแรงและคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงได้อย่างแท้จริง

๖. การบังคับใช้กฎหมายในคดีความรุนแรงในครอบครัวซึ่งเป็นผู้ใหญ่กระทำกัน แต่กลับให้มาฟ้องร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว โดยให้ผู้ใหญ่มาขึ้นศาลเยาวชน ซึ่งเป็นศาลที่ดูแลเด็กกระทำคามผิดดูแลสถาบันครอบครัว และดูแลที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

๗. ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยระหว่างบุคคลในครอบครัว มีแนวโน้มสูงขึ้นแต่การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมกับมีลดลงทำให้กระบวนการยุติธรรมไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างจริงจัง

๘. ข้อหาความรุนแรงในครอบครัวมีจุดคาบเกี่ยวกับข้อหาทำร้ายร่างกาย และข้อหาความรุนแรงในครอบครัวจำคุก ๖ เดือน ปรับ ๖,๐๐๐ บาท และข้อหาทำร้ายร่างกาย จำคุก ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท ถ้าเป็นบาดแผลทางร่างกายรักษาตัวไม่เกิน ๗ วัน และไม่เกิน ๒๐ วัน สามารถฟ้องตามประมวลกฎหมายมาตรา ๒๙๕ คดีจะไม่ขึ้นศาลเยาวชนแต่คดีจะถ่ายเทไปยังศาลแขวงทำให้คดีความรุนแรงในครอบครัว โดยเนื้อหาจริงต้องมาขึ้นสู่กระบวนการของศาลเยาวชนถูกถ่ายโอนไปเป็นข้อหาทำร้ายร่างกายซึ่งมีโทษหนักขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะเลือกฟ้องข้อหาทำร้ายร่างกาย เนื่องจากง่ายกว่า จึงทำให้สถิติคดีความรุนแรงในครอบครัวมาที่ศาลเยาวชนน้อย

๙. การห้ามถอนแจ้งความ ห้ามยอมความ ห้ามถอนฟ้อง จนกว่าจะมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อน ซึ่งเป็นมาตรการที่ดีแต่ไม่ได้

นำไปใช้ในศาลเยาวชนแต่นำไปบังคับใช้ในศาลแขวงและศาลจังหวัด แทนจึงต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐. มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ ซึ่งอยู่ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นการมุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง มากกว่าที่จะมุ่งลงโทษผู้กระทำความรุนแรง เพราะกฎหมายต้องการรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว แต่กฎหมายก็ไม่ได้ให้นำมาบังคับใช้ ดังนั้น ควรมีการยกระดับการยุติความรุนแรงในเชิงสังคมโดยให้นายกรัฐมนตรีเรียกให้เป็นวาระแห่งชาติ

๑๑. กรณีของผู้หญิงที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงจากสามี จนกลายเป็นผู้ก่อความรุนแรงต่อสามีจนสามีถึงแก่ความตาย หรือที่เรียกว่า “**Battered Woman Syndrome**” ในกรณีเช่นนี้ ผู้หญิง อาจถูกฟ้องในคดีฆาตกรรมต้องจำคุก แต่ในต่างประเทศจะมองว่าผู้หญิง คนหนึ่งจากเหยื่อกลายเป็นคนร้ายแต่ไม่ได้เป็นคนร้ายโดยสัญชาตญาณ แต่เขาต้องทำเพราะเป็นการป้องกันตัว กฎหมายจึงเขียนว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ต้องค้นหาความจริงไปถึงอดีต แล้วพบว่า เป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับ “**Battered Woman Syndrome**” ศาลจะลงโทษ น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ จึงควรพิจารณาแก้ไข พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ในประเด็นนี้ด้วย

๑๒. เรื่อง “อายุความ” ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดอันยอมความได้ ถ้าไม่แจ้งความ ร้องทุกข์หรือไม่ฟ้องคดีภายใน ๓ เดือน นับแต่รู้การกระทำความผิด หรือ รู้ตัวคนทำผิด (ขาดอายุความ) ผู้หญิงส่วนใหญ่จะไม่กล้ามาแจ้งความ เพราะกลัวถูกข่มขู่จากสามีโดยในร่างแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครอง ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ได้เขียนอายุความขึ้นมา ใหม่ว่า “ภายใน ๓ เดือน นับแต่อยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะร้องทุกข์” นั้นหมายความว่า ไม่ใช่ ๓ เดือนนับแต่รู้เรื่อง รู้ตัวคนทำผิด แต่ถ้ายังไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสอายุความไม่เริ่มนับ

๑๓. ครรึกษา “ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)” ข้อกำหนด สหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการ ที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นหญิงที่องค์การ สหประชาชาติโดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๕ ได้ให้ความเห็นเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งถึงแม้จะไม่มีฐานะเป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับที่ประเทศต่าง ๆ ต้องปฏิบัติตามแต่ก็เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงที่ยอมรับ กันในระดับสากลและประเทศต่าง ๆ ยึดถือ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดกรุงเทพเพื่อยกระดับมาตรฐานของ การราชทัณฑ์ของประเทศนั้น ๆ โดยในปีพ.ศ.๒๕๕๓ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงนำแนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนด กรุงเทพ (Bangkok Rules) มาใช้โดยแนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนด

กรุงเทพ (Bangkok Rules) ข้อ ๖๑ กล่าวว่า “เมื่อพิพากษาผู้กระทำความผิดหญิง ศาลต้องมีอำนาจในการพิจารณาเหตุบรรเทาโทษ เช่น การไม่มีประวัติอาชญากร และความไม่รุนแรงที่สัมพันธ์กันและลักษณะของการกระทำความผิดทางอาญา ควบคู่ไปกับภาระหน้าที่ของผู้หญิงในการดูแลครอบครัวและภูมิล่วงทั่วไป” ในกรณีเช่นนี้ หากมีผู้ต้องขังหญิงคนหนึ่งที่เป็นผู้ถูกทำร้ายร่างกายจากสามีมาตลอดเป็นระยะเวลาช้านาน แต่ต้องมากระทำความผิดฆ่าสามีโดยมิได้ตั้งใจทำร้ายให้ถึงแก่ความตาย แต่เป็นเหตุสุดวิสัยเพื่อพยายามป้องกันตัว เมื่อมีคำพิพากษาให้จำคุก ในลักษณะนี้ ควรจะมีการต่อยอดแนวคิดทางกฎหมายหรือทางสังคมให้มีการรองรับกับแนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) โดยให้กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิสตรีที่ถูกคุมขังให้มากขึ้นโดยเฉพาะกรณีการขอเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังควรมีการกำหนดให้คัดกรองผู้เข้าเยี่ยมอย่างรอบคอบไม่ใช่ให้ใครก็ได้เข้าพบผู้ต้องขัง ต้องมีการผ่านการคัดกรองจากผู้ที่เกี่ยวข้องหากผู้เข้าเยี่ยมเป็นสามีหรือญาติสามีเข้ามาขอเยี่ยมเพื่อทำการข่มขู่ภรรยาหรือทำร้ายจิตใจด้วยการเยาะเย้ย ถือว่าเป็นการซ้ำเติม ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ

๑๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ได้กำหนดให้มี “ผู้พิพากษาสมทบ” เป็นองค์คณะ ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ผู้พิพากษาที่อายุน้อยเข้ามาพิจารณาคดียังไม่มีความประสพการณ์ด้านการมีครอบครัว มีบุตร จึงทำให้ไม่สามารถที่จะเข้าใจ

หรือไกลเกลียดคดีในลักษณะนี้ได้ และยังมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ไม่สามารถที่จะมีวิธีการแนะนำหรือปรับทัศนคติระหว่างทั้งสองฝ่าย ให้มีความเข้าใจกันได้ ดังนั้น จึงควรมีผู้พิพากษาสมทบเพื่อเข้ามาช่วยเป็น องค์คณะในการดูแลไกลเกลียดคดีครอบครัวที่เป็นความรุนแรง และควรให้นักจิตวิทยาที่มีประจำอยู่ทุกศาล และทีมสหวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชน และครอบครัว

๑๕. ควรมีการยกระดับของศาล คือ ศาลควรเป็นมิตรกับ ประชาชน ควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการ ยุติธรรม หากปรับเปลี่ยนได้จะเป็นการยกระดับมาตรฐานในการคุ้มครองเหยื่อ คุ้มครองผู้เสียหาย หรือคุ้มครองผู้ที่จะต้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ให้มีสันติภาพ ปลอดภัย และเป็นธรรมมากขึ้นในกรณีศาลต้องพิจารณาคดี ต้องดูว่าผู้กระทำความผิดและผู้ถูกกระทำเป็นคนแปลกหน้าหรือ คนคุ้นหน้า หากเป็นคนคุ้นหน้า คือ บุคคลในครอบครัว เช่น สามี ภรรยา พ่อ แม่ ในกรณีเช่นนี้เป็นเรื่องที่ไม่มีความร้ายต่อกันโดยส่วนใหญ่ เป็นข้อยกเว้น หากเป็นคนแปลกหน้า คือ เป็นบุคคลที่ไม่ใช่บุคคล ในครอบครัว ก็ควรจะลงโทษ เพราะถือว่าเป็นอาชญากร ส่วนคำว่า จำคุก ตลอดชีวิต ความจริงก็เป็นโทษขั้นรองจากประหารชีวิต หากต้องการ ลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงและตัดตอนต้องเหมาะสมกับสภาพ ความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีซึ่งกระบวนการยุติธรรมแต่ต้นรวมถึงศาล ให้ความสำคัญและตระหนักเรื่องนี้อยู่แล้ว

สรุปผลการเสวนา

เรื่อง “ยกระดับ ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก”

Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence

จัดโดย คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

ดำเนินการโดย คณะอนุกรรมการกิจการสตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่วมกับ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

และองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการเสริมพลัง

ของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women)

วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ณ บริเวณห้องโถงชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑

คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินการ
โดยคณะอนุกรรมการกิจการสตรี ร่วมกับกรมกิจการสตรีและสถาบัน
ครอบครัว สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรม
ราชินูปถัมภ์ และองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและ
การเสริมพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) ได้จัดการ
เสวนา เรื่อง “ยกระดับ ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก”
Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence โดยนายวัลลภ

ตั้งคณารักษ์ ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เกียรติเป็น ประธานเปิดการเสวนา นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธาน คณะกรรมการ คนที่สอง และประธานคณะอนุกรรมการกิจการสตรี กล่าวรายงาน

การเสวนาครั้งนี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการระดมความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นด้านการป้องกันการแก้ไขปัญหาและมาตรการดำเนินการเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว และนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งปฎิรูปประเทศ (สนช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) และเพื่อให้เกิดการสร้างมาตรการเข้มข้น เพื่อยกระดับความร่วมมือในการแก้ไขเชิงบูรณาการระหว่าง คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการเสริมพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมอื่น ๆ ที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนงานเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติต่อไป สาระสำคัญจากการเสวนาสรุป ดังนี้

กล่าวรายงาน

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คนที่สอง และประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในนามของผู้จัดงาน ขอขอบพระคุณ ท่านประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่ามาเป็นเกียรติเปิดงานในวันนี้ ดิฉันขอเรียนรายละเอียดการเสวนา ดังนี้

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก ทั่วโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น จากรายงานของสหประชาชาติเรื่องสตรีของโลกปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (The World's Women 2015) สะท้อนว่าผู้หญิง ๑ ใน ๓ ของผู้หญิงทั่วโลก เคยประสบการถูกรังแกหรือความรุนแรงมาแล้ว และ ๒ ใน ๓ ของเหยื่อผู้ถูกรังแกหรือความรุนแรงต่างระบุว่าคนรู้จักและคนใกล้ชิดคิดเป็นผู้กระทำความรุนแรง

ต่อพวกเธอ แต่มีเพียงไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ที่เข้าหาตำรวจเพื่อขอความช่วยเหลือ

จากข้อมูลในระบบฐานข้อมูลความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และความรุนแรงในครอบครัว (ภายใต้เว็บไซต์ www.violence.in.th) ของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ มีจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวทั้งสิ้น ๓,๓๙๖ เหตุการณ์ โดยเป็นคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๗๐๒ เหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๗ และไม่เป็นคดี จำนวน ๒,๖๙๔ เหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓๓ ของเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งแสดงถึงขนาดของความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี นับจากปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเหตุการณ์ที่เป็นคดีความ ๑๓๘ คดี เพิ่มขึ้นเป็น ๒๒๒ คดี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ สถิติความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในรอบ ๗ ปี ที่ผ่านมา นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ๒๕๕๖ สะท้อนความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นจาก ๑๙,๐๖๗ รายต่อปี เพิ่มเป็น ๓๑,๘๖๖ รายต่อปี หรือเฉลี่ยต่อวันมีผู้หญิงและเด็กถูกทำร้ายจาก ๕๒ รายต่อวัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เพิ่มเป็น ๘๗ รายต่อวัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเป็นการถูกกระทำ ความรุนแรงทางร่างกายมากที่สุด รองลงมา คือ การถูกกระทำ ความรุนแรงทางเพศ

จะเห็นได้ว่าความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันขับเคลื่อนเชิงรุก เพื่อหยุดยั้งปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกิจการกิจการสตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่า การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการระดมความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ รวมถึงองค์กรสตรีภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่การมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อกลไกด้านนิติบัญญัติและรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ของฝ่ายบริหารต่อไป จึงได้กำหนดจัดงานเสวนา เรื่อง “ยกระดับ ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence” ขึ้น เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบายมาตรการและ แนวทางการปฏิบัติ รวมถึงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว

นอกจากการเสวนาแล้ว ยังมีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบด้วย ในช่วงระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา มีการเปิดคลินิกปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายและการดำเนินคดีในเรื่องครอบครัว โดย ทีมทนายอาสาจากสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นิทรรศการแสดงความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ของสาเหตุแห่งปัญหาการกระทำรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในประเทศไทย นิทรรศการจากองค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และการเสริมพลังของผู้หญิง แห่งสหประชาชาติ UN Women และบริษัท Proctor & Gamble ซึ่งหน่วยงานที่กล่าวมาเป็นองค์กรร่วมจัดเสวนาในครั้งนี้

สำหรับผู้เข้าร่วมการเสวนาในวันนี้มี จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป โดยรูปแบบของการเสวนาแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงแรกจะเป็นการพูดคุยเกี่ยวกับ **โครงการรณรงค์ HeForShe** ให้ผู้ชายทั่วโลกยุติความรุนแรงต่อสตรีของ UN Women และช่วงหลังเป็นการเสวนาในหัวข้อ “ยกระดับ ...การยุติความรุนแรงในครอบครัว สตรีและเด็ก” Step Up and Speak Out to Stop Domestic Violence

กล่าวเปิดการเสวนา

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ มีสาระสำคัญสรุป ดังนี้

จุดเริ่มต้นของการยุติความรุนแรงที่มีต่อสตรีสากลนั้น เกิดขึ้น
เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยนักเคลื่อนไหวสตรีชาวโดมินิกัน
จำนวน ๓ คน ได้ถูกฆาตกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นักศึกษาหญิง
ประเทศแคนาดาได้ถูกฆาตกรรมเช่นเดียวกัน จนทำให้นักศึกษาชาย
จำนวนกว่าแสนคนได้รวมตัวกันติดริบบิ้นขาวเพื่อเป็นการแสดงออก
ในเชิงสัญลักษณ์ต่อต้านการกระทำดังกล่าว ริบบิ้นสีขาวหรือโบว์สีขาวนั้น
มีความหมายอยู่ ๓ นัย ได้แก่ ๑. การไม่กระทำความรุนแรง หรือ “หยุด”
การกระทำความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว ๒. การไม่

ยอมรับความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ ๓. การไม่นิ่งเฉยต่อการกระทำ ความรุนแรงที่มีต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว สำหรับข้อมูลที่น่าสนใจ ได้แก่ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อบุคคลภายในครอบครัว ซึ่งกลายเป็นเสียงเงียบ เพราะทัศนคติของบุคคลภายนอกส่วนใหญ่เห็นว่า หากเป็นเรื่องภายในครอบครัวใดครอบครัวหนึ่งแล้วจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง เพราะไม่ใช่เรื่องของตน จากสถิติการเก็บข้อมูลการกระทำที่รุนแรงในสังคมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่า บุคคลที่ถูกกระทำความรุนแรงมีทั้งเด็ก และสตรีรวมแล้วมากกว่า ๓๐,๐๐๐ คน แยกเป็นเด็กจำนวน ๑๙,๒๒๙ คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๕ ปี และพบว่าในกลุ่มนี้ร้อยละ ๙๐ เป็นเด็กผู้หญิงที่ถูกทำร้ายมากที่สุด สตรี จำนวน ๑๒,๖๓๘ คน อายุระหว่าง ๒๕ - ๔๕ ปี ซึ่งเห็นว่าเป็นกลุ่มที่สามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น กลับถูกทำร้าย สาวนสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรง ทำร้าย ทารุณกรรมเด็ก สตรี ทั้งทางกาย จิตใจ การกักขังหน่วยเหนี่ยวการบังคับขืนใจ หรือการบังคับทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องนั้น ได้แก่ ๑. ทัศนคติที่เกิดจากโครงสร้างเชิงอำนาจนิยม หมายถึง สังคมไทยที่ผู้ชายคิดว่าตนเองเป็นใหญ่ เป็นเจ้าของผู้หญิง เป็นเจ้าของลูก จะทำอะไรต่อสมบัติเหล่านี้ก็ได้ ซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องในสังคมไทย ๒. บุคคลที่เติบโตมากับทัศนคติในข้อ ๑ ผสมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ เช่น ดื่มสุรา ติดยาเสพติด เป็นสาเหตุทำให้ไปกระตุ้นการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้น ออกมาขึ้น และ ๓. กฎหมายที่ไม่เด็ดขาด มีบทลงโทษน้อยเกินไป แต่ปัจจุบันมีการพยายามเร่งพิจารณากฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองต่อการกระทำความรุนแรงมากขึ้น เช่น พระราชบัญญัติเกี่ยวกับความ

เท่าเทียมระหว่างเพศ เป็นต้น ทั้ง ๓ สาเหตุ นับเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ความรุนแรงยังปรากฏเด่นชัดอยู่ในสังคม สำหรับแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุดคือ ต้องย้อนกลับไปขจัดปัญหาจากสาเหตุเบื้องต้น โดยการรณรงค์ประชาชนไม่ให้เป็นผู้กระทำความรุนแรงไม่ยอมรับความรุนแรงที่เกิดขึ้นและไม่นิ่งเฉยต่อการกระทำดังกล่าว

การร่วมสนทนาในโครงการรณรงค์ HeForShe ให้ผู้ชายทั่วโลกยุติความรุนแรงต่อสตรีของ UN Women

พันโท วันชนะ สวัสดิ์ กล่าวว่า ได้เข้าร่วมในโครงการ HeForShe ในฐานะที่ตนเองเป็นทหารจึงได้รับให้เป็นผู้แทนของกองทัพ เข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งทางกองทัพก็ให้การสนับสนุนเรื่องการยุติ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี รวมถึงปัญหาการค้ามนุษย์เช่นกัน จะเห็น ได้ว่าปัจจุบันนี้การกระทำต่อเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การค้ามนุษย์ และการค้าแรงงาน ทางกองทัพให้ความสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศชาติ จึงเป็นนโยบายหนึ่ง ของกองทัพเช่นกัน รัฐบาลจึงกำหนดให้การค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ และในฐานะที่เป็นประชาชนคนหนึ่ง เมื่อ ๒ ปี ที่ผ่านมา ตนเองก็ได้ร่วม ฆรรงค์ต่อต้านการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โดยเข้าร่วม โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์กับ UN Women พบเห็นปัญหาต่าง ๆ มากมายเนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์และปัญหาการกระทำ ความรุนแรง ต่อเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใกล้ตัว เช่น ช่างบ้านอาจจะเป็ นแหล่ง กักกันหรือมั่วสุม ทุกคนที่พบเห็นสามารถช่วยเหลือและทุกคนจะมีหน้าที่ มีส่วนเกี่ยวข้องก็จะมีหน้าที่บทบาทที่แตกต่างกันในการให้ความช่วยเหลือ นโยบายของกองทัพที่รับสมัครผู้หญิงเข้ารับราชการเป็นทหารนั้น ไม่ได้มี การปิดกั้นผู้หญิงให้เข้ามารับราชการ ซึ่งการรับสมัครรับราชการ จะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานด้านกำลังพลซึ่งทำหน้าที่รับบุคคลเข้ามาทำงาน ซึ่งจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๑. การจัดการกำลังพล และ ๒. การพัฒนา กำลังพล โดย ๒ หน่วยงานนี้จะทำหน้าที่รับสมัครงานเพื่อเข้ามารับราชการ ทหาร แม้กระทั่งในสนามรบก็มีทหารหญิงเข้าไปช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ได้ เช่น แพทย์หรือพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ในองค์กรที่รับราชการอยู่ก็ไม่ได้

ปิดกันไม่ให้ผู้หญิงขึ้นเป็นผู้บังคับบัญชาหากมีผู้หญิงเป็นผู้บังคับบัญชาก็จะได้รับการยอมรับเหมือนผู้ชายไม่มีการแบ่งแยกหรือกีดกัน และผู้หญิงที่ขึ้นมาเป็นผู้บังคับบัญชาก็ต้องมีประสบการณ์การทำงาน (อาวุโส) และมีความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับสายปฏิบัติงาน จึงทำให้ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกเพศ

ในฐานะที่เป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งต้องดูแลภรรยาและลูกก็ทำหน้าที่พ่อให้ดีที่สุดแต่ด้วยภารกิจในการปฏิบัติราชการจึงทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกและครอบครัวด้วยตนเองเท่าที่ควร จึงมอบภาระหน้าที่ให้ภรรยาเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลูก โดยตนเองก็จะเอาใจใส่ดูแลภรรยาให้มีสภาพจิตใจที่ดีเพื่อให้ภรรยามีความสุขและสามารถเลี้ยงลูกได้อย่างมีความสุขเช่นกัน หากมีเวลาที่จะอยู่กับลูกก็จะสอนเกี่ยวกับเรื่องความมีระเบียบวินัย และการมีจิตสาธารณะให้กับลูก เช่น การเก็บที่นอน และการทำความสะอาดห้องน้ำ

พันโท วันชนะ สวัสดิ์ กล่าวสรุปในช่วงท้ายว่า เพศชายควรให้เกียรติ ดูแล และมีเมตตาต่อบุคคลที่อ่อนแอกว่าไม่ว่าจะอยู่ในสถานะไหนก็ตาม ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและลดการกระทำที่เห็นว่าตนเองเหนือกว่าหรือได้เปรียบต่อสตรีเพศในทุกๆทางและหันมาปฏิบัติที่ดีต่อกันด้วยความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันที่ดำรงอยู่ในสังคมมีความสงบสุขและน่าอยู่ตลอดไป

ถ่ายภาพร่วมกันที่ชุมนุมิทรศการ ของ UN Women

นางไรรัตน์ รังสิตพล ผู้จัดการโครงการ UN Women ในประเทศไทย กล่าวว่า โครงการ HeForShe เป็นการรณรงค์ที่เริ่มจาก UN Women แต่ต้องการให้ทุกท่านรู้สึกว่าเป็นโครงการของทุก ๆ คน เพราะโครงการ HeForShe เป็นการกล่าวถึง มิติความเสมอภาคระหว่างเพศ ย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีความเข้าใจกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย การที่ผู้หญิงและผู้ชายจะมีความเท่าเทียมหรือมีความเสมอภาค โดยเฉพาะสิทธิสตรีจะได้รับการเติมเต็มให้เท่าเทียมกับมาตรฐานหรือลักษณะสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนมีติดตัวมาก็ย่อมจะต้องมีความเข้าใจทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ฉะนั้น จึงทำให้เกิดโครงการ HeForShe ขึ้น

หากมองจากกรอบของนานาชาติ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) ซึ่งปีนี้เป็นปีที่ ๓๐ ที่ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญานี้ และมีประเทศในแถบเอเชียแปซิฟิกน้อยมากที่ลงนามในพิธีสารแรกรับของอนุสัญญา (CEDAW) ซึ่งหมายความว่า ถ้าหากมีการดำเนินการกับการเลือกปฏิบัติของสตรี ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทางศาลของประเทศแล้ว หากผู้หญิงยังไม่ได้ได้รับความยุติธรรมก็สามารถดำเนินการส่งเรื่องไปที่คณะกรรมการ CEDAW ได้ และปัจจุบันนี้มีกฎหมายที่ออกมาบังคับใช้ใหม่ ๆ หลาย ๆ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แต่ลักษณะของประเด็นสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันก็ยังมีผู้หญิงที่อยู่ในอำนาจการตัดสินใจค่อนข้างน้อยในขณะที่ประชาชนที่เป็นผู้หญิงมีอยู่ไม่มากเช่นกัน

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้มีการสำรวจเมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีผู้หญิงประมาณ ๔๑% บอกว่าเคยได้รับความรุนแรงทางกายหรือทางเพศมา ซึ่งเป็นสถิติที่ค่อนข้างสูง ทุกๆปีจะมีรายงานเข้ามาที่ศูนย์พึ่งได้ (OSCC) ของกระทรวงสาธารณสุข ว่ามีผู้หญิง จำนวน ๑๖,๐๐๐ คน ได้รับความรุนแรงจากผู้ชาย หากดูสถิติจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่ามีคดีที่เข้าไปสู่กระบวนการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน ๔,๐๐๐ คดี ซึ่งเป็นคดีทางเพศ จึงสรุปได้ว่าปัญหาความรุนแรงต่อสตรีก็ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน

การเสวนาเรื่อง “ยกระดับ...การยุติความรุนแรงในครอบครัวสตรีและเด็ก”
เป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ถ่ายภาพหมู่ร่วมกันระหว่างผู้ดำเนินรายการกับวิทยากร

ผู้ดำเนินรายการ ประกอบด้วย

๑. นายพลวัชร ภูพิพัฒน์ ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕
๒. ร้อยตรีหญิง ปรียา เนตรวิเชียร ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕

วิทยากร ประกอบด้วย

๑. นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๗
๒. พันตำรวจเอกหญิง ปวีณา เอกฉัตร พนักงานสอบสวน ผู้ทรงคุณวุฒิหัวหน้างานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลสมเด็จพระยา
๓. นายอภิชาติ อภิชาติบุตร รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๔. นางณัฐญา ทองศรีเกตต์ ผู้อำนวยการฝ่ายสังคมสงเคราะห์ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี บ้านพักฉุกเฉิน

การตั้งประเด็นคำถาม ตอบ ระหว่างผู้ดำเนินรายการกับ วิทยากร

นายพลวัชร ภูพิพัฒน์ ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕ ได้ตั้งประเด็นคำถาม

๑. รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวว่า มองดูปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงใด
๒. ความพยายามที่ผ่านมาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้เป็นเช่นไรบ้าง พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านใดบ้าง

๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ไม่ชัดเจนทำให้แก้ไข ปัญหาความรุนแรงไม่ได้อย่างจริงจัง

๔. การยกระดับความรุนแรงในครอบครัวจะเริ่มต้นดำเนินการ ลำดับแรกคือเรื่องใด

นายอภิชาติ อภิชาติบุตร รองอธิบดีกรมกิจการสตรี และ สถาบันครอบครัว กล่าวว่า

๑. ปัญหาความรุนแรงที่มีต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสถิติปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ปีพ.ศ. ๒๕๕๗ ช่วงเดือน เมษายน – ตุลาคม มีจำนวน ๑๑๒ ราย ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นข่าว โดยยังไม่รวมข้อมูลที่ไม่ได้มาแจ้ง ขณะเดียวกันในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ช่วงเดือนเมษายน – ตุลาคม มีจำนวน ๒๕๐ ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว จำนวน ๑๓๘ ราย และมีข้อมูลจากศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) จากกระทรวงพัฒนาสังคมฯ มีเหยื่อที่ถูกกระทำได้ขอความช่วยเหลือ จำนวน ๖๐๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่ขณะเดียวกันในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๑,๔๖๓ ราย หรือเพิ่มขึ้นเกิน ๑๐๐% ซึ่งคิดเป็น ร้อยละได้ ๑๔๓ ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงกรณีที่ไม่เป็นข่าวอีกจำนวนมาก

๒. ความรุนแรงที่เกิดขึ้น แบ่งออกเป็น ๒ ฐาน ซึ่งฐานที่สำคัญ ที่สุด คือ เรื่องของทัศนคติโดยคิดว่าในสังคมไทยผู้ชายเป็นใหญ่ และ ผู้กระทำคือผู้ชายที่เป็นสามีหรือผู้ชายที่อยู่ในบ้านและผู้ที่ถูกกระทำ จะเป็นเด็กและสตรี เรื่องทัศนคติมีการปรับเปลี่ยนที่ยากมาก ทางกรม กิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้มีการผลักดันเรื่องการสร้างความ

เสมอภาคและความเท่าเทียมระหว่างเพศซึ่งเป็นประเด็นที่จะต้องทำให้สังคมตระหนักและร่วมมือ และฐานหนึ่งของความรุนแรง คือ ความเป็นครอบครัว ที่เกิดจากความรักแต่เมื่ออยู่ในกันมานาน ๆ อาจทำให้ค่านิยมทางความคิด ทางสังคมเข้ามาเปลี่ยนแปลงทำให้บทบาทหญิงชายเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้น

ทางกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการจัดทำเครื่องมือสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัว โดยใช้ชื่อว่า มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง แบ่งออกเป็น ๕ มิติ ซึ่งผลที่ออกมาจากข้อมูลทั้งประเทศ พบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ใน ๒ มิติ คือ ๑. เรื่องสัมพันธภาพในครอบครัว กับ ๒. บทบาทหน้าที่ในครอบครัว

จุดอ่อนที่สำคัญของการดำเนินงาน คือ เรื่องความรู้ความเข้าใจของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะมีการยกระดับให้ทุกภาคส่วนของสังคมต้องตระหนักเพื่อให้ทุกคนไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย หรือยอมให้ถูกระทำ ความรุนแรง

๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ทางเจ้าหน้าที่ที่อยู่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังคงขาดความรู้จึงให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นหลักมาให้ความรู้การเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในส่วนของความรู้ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวมิได้นิ่งเฉยโดยมีการเร่งผลิตผู้ที่สมัครใจเข้ามาทำหน้าที่เป็นนักสังคมสงเคราะห์ แต่เนื่องจากว่า

มีข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับอัตรากำลัง ทางกรมกิจการสตรีฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดำเนินงานร่วมกัน และหากมีปัญหาในพื้นที่ตามจังหวัดต่าง ๆ ก็จะทำให้เครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ช่วยดำเนินการ และจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนระดับตำบล เพื่อเป็นเครือข่ายในรูปแบบของคณะทำงานและเมืองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมดำเนินการ

๔. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายน เป็นเดือนแห่งการเริ่มต้นยุคความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ซึ่งในวันนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ไปติดริบป็นขาวให้กับนายกรัฐมนตรี และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ผ่านมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ร่วมรณรงค์ยุคความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว โดยมีการจัดกิจกรรมเป็นการส่งสัญญาณเชิงสัญลักษณ์เพื่อให้สังคมร่วมกันตระหนักถึงความรุนแรงที่ก่อผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง โดยต้องเริ่มจากที่ตนเองก่อนไม่ให้ก่อความรุนแรง และสร้างความเข้าใจในครอบครัว ทางกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จึงได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างตำบลเข้มแข็งไร้ความรุนแรงจำนวน ๑,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ เพื่อผลักดันให้เป็นตำบลนำร่องที่มีการจัดการปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ อย่างเข้มแข็ง ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นต้นแบบ จำนวน ๘๗๔ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการสมัครเพิ่มอีก ๙ ตำบล และจะมีการขยายต่อไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ในระดับส่วนกลางได้มีการขับเคลื่อนผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว และผลักดันมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหากล่องละเมิดและคุกคามทางเพศในที่ทำงาน และในขณะเดียวกันได้มีการจัดทำหลักสูตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเพื่อเป็นมาตรการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว และให้คำปรึกษาเบื้องต้นให้คำแนะนำในภาวะวิกฤติแก่ผู้ปฏิบัติงานสายวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงาน

และในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ทางกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จะจัดกิจกรรมและร่วมรณรงค์ในเชิงสัญลักษณ์เป็นการรวมพลังภาคีเครือข่ายในการยุติความรุนแรงในครอบครัวที่ยกระดับความร่วมมือภายในประเทศเป็นความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยมี ๑๐ ประเทศอาเซียนจะร่วมประกาศเจตนารมณ์ในการร่วมกันรณรงค์ยุติความรุนแรง โดยใช้ชื่อโครงการว่า “อาเซียนร่วมใจไร้ความรุนแรง” สถานที่จัดกิจกรรมที่ UN Women

ร้อยตรีหญิง ปรียา เนตรวิเชียร ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕ ได้ตั้งคำถามว่า

๑. สถานการณ์มีความรุนแรงในครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มที่เด็ก สตรี ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น แต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ได้เข้าสู่การดำเนินคดีความ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้มีการดำเนินคดีความกับผู้ที่กระทำ ความรุนแรงมากหรือน้อยลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๒. ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอาจเป็นเรื่องที่แก้ไขยาก เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคม หรือการตีมสุรา หรือยาเสพติด ของเพศชาย ในประเด็นนี้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินการในเรื่องนี้มีอะไรบ้าง

๓. ผลการศึกษาของ UNFPA ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาด ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการหรือไม่ และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วน ในการช่วยปัญหานี้ได้จริงหรือไม่

๔. นอกเหนือจากมีการเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนหญิง เพื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการยกระดับ การยุติความรุนแรงทางด้านใดบ้าง

พันตำรวจเอกหญิง ปวีณา เอกฉัตร พนักงานสอบสวน ผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้าพนักงานสอบสวน สน.สมเด็จพระยา กล่าวว่า

๑. กรณีความรุนแรงในครอบครัว ส่วนมากผู้กระทำและผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์กันในฐานะที่เป็นบุคคลในครอบครัว ส่วนใหญ่ ๘๐% ผู้ถูกกระทำจะไม่ร้องทุกข์ดำเนินคดี นอกจากมีกรณีความผิด

ที่อัตราโทษสูงและพ่วงในเรื่องความรุนแรงในครอบครัว เข้าด้วยกัน พนักงานสอบสวนจึงจะแจ้งข้อกล่าวหานี้ การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ส่วนใหญ่ไม่มีการร้องขอให้ดำเนินคดีเพราะขึ้นอยู่กับผู้เสียหายที่จะร้องขอ ที่ผ่านมามีคดีที่ร้องทุกข์มีไม่ถึง ๑๐% เนื่องจากตัวผู้เสียหายไม่ต้องการร้องทุกข์ดำเนินคดี อาจเป็นเพราะสาเหตุหากมีการดำเนินคดีจะทำให้อยู่ร่วมกันต่อไม่ได้ ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันว่าเมื่อมีการร้องขอให้ดำเนินคดีจะมีคดีอาญาตามมาด้วยหรือไม่

๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกมาบังคับใช้ในเชิงเป็นกฎหมายสังคมสงเคราะห์ แต่ที่ผ่านมามีพนักงานสอบสวนเคยชินกับการทำงานในเรื่องของการดำเนินคดีอาญาโดยนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ แต่กระบวนการการทำงานของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ มีขั้นตอนอื่นๆที่เข้ามาทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่สอบสวนด้วย แต่ปรากฏว่าในการทำงานหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่สหวิชาชีพมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินการของกฎหมายหรือการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือการส่งต่อเรื่องจากศูนย์ OSCC มายังพนักงานสอบสวน กระบวนการคุ้มครองหรือการทำคดีไปพ่วงกับอัตราโทษที่หนักกว่า เมื่อการนำคดีขึ้นฟ้องศาลแต่ไม่ได้เข้าสู่กระบวนการศาลเยาวชนและครอบครัว ปรากฏว่าหากศาลไม่นำกระบวนการนี้มาใช้ในการคุ้มครองก็จะไม่ครอบคลุมตามกฎหมายได้ กลายเป็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมา

ก็ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง ที่ผ่านมาจะพบพนักงานสอบสวนที่เป็นเพศชาย ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีพนักงานสอบสวนที่เป็นเพศหญิง แต่ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะรับสมัครนักเรียนนายร้อยหญิงเพิ่ม เพื่อเข้ามาเป็นพนักงานสอบสวนหญิง โดยรุ่น ๑ ได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ.๒๕๕๖ ซึ่งแต่ละรุ่นมีทั้งหมด ๗๐ คน เนื่องจากการทำงานเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ผู้ที่เสียหายส่วนใหญ่จะขอเข้าพบพนักงานสอบสวนหญิงมากกว่าชาย ซึ่งปัจจุบันทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีพนักงานสอบสวนเป็นเพศชายจำนวน ๑๐,๐๐๐ กว่าคน และมีพนักงานสอบสวนหญิงเพียง ๓๗๐ คน ซึ่งยังกระจายไปไม่ทั่วถึงทั่วประเทศ และได้มีการอบรมด้านสังคมสงเคราะห์ให้กับพนักงานสอบสวนเพิ่มขึ้น

๓. เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ หรือแม้กระทั่งเจ้าพนักงานสอบสวนหญิง เมื่อ ๒๐ ปีที่ผ่านมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีพนักงานสอบสวนหญิงขึ้นวัตถุประสงค์เพื่อให้มาดูแลเรื่องเด็ก สตรี ความผิดเกี่ยวกับเพศ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ แต่ปรากฏว่าการทำงานของพนักงานสอบสวนหญิงที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ถูกกลืนไปกับคดีอาญาอื่น ๆ เมื่อมีการรับสมัครนักเรียนนายร้อยหญิงเพื่อมาทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนหญิงเพิ่มขึ้น แต่ทางโรงเรียนนายร้อยไม่มีหลักสูตรเกี่ยวกับ Gender จึงทำให้เด็กไม่ทราบวิธีการทำงานที่เกี่ยวกับผู้หญิง และเด็ก ทำให้เมื่อจบออกมาทำงานจริงยังขาดประสบการณ์

ต่อการทำงานด้านผู้หญิงและเด็ก จึงต้องให้พนักงานสอบสวนหญิงรุ่นพี่ และองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ และมีการอบรมให้กับ นักเรียนนายร้อยตำรวจหญิงเพื่อเตรียมพร้อมในการทำงานลงพื้นที่ ปฏิบัติงานจริง ๓ ปีที่ผ่านมา พนักงานสอบสวนหญิงรุ่นพี่ได้มีการประสานงานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และUN Women ให้ร่วมจัดอบรมให้กับพนักงานสอบสวนหญิงรุ่นน้อง เมื่อลงพื้นที่จริงทำให้เด็กเกิดความเข้าใจบริบทการทำงานของตนเองและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ขณะนี้ทางสำนักงานตำรวจได้ให้งบประมาณ ในการจัดอบรมพนักงานสอบสวนหญิงสำหรับกลุ่มที่สนใจเฉพาะด้าน เกี่ยวกับประเด็นนี้มาเข้าอบรมและมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านเข้ามาอบรมให้พนักงานสอบสวนหญิง

๔. กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความคดีผู้เสียหาย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเคยชินกับการรับแจ้งความเพื่อดำเนินคดีเกี่ยวกับคดี ผู้เสียหายที่มีปากเสียงและทะเลาะวิวาทกันบ่อย แต่ท้ายที่สุดก็คืนดีกัน ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงคุมขังไว้เพียงชั่วคราวและให้มารับตัวกลับไป สาเหตุที่ไม่รับแจ้งความคดีผู้เสียหายเนื่องจากหากมีการแจ้งความไปแล้ว ไม่สามารถถอนคำร้องทุกข์ได้เพราะเป็นคดีที่ทำร้ายร่างกาย แต่เมื่อมี พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ขึ้นมาบังคับใช้ ต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนทำงาน และที่สำคัญ ผู้หญิงที่ถูกกระทำทารุณแรงก็ควรที่จะปกป้องสิทธิตนเองด้วยเช่นกัน

๕. นอกเหนือจากการเพิ่มพนักงานสอบสวนหญิงแล้ว ทางผู้บังคับบัญชาตำรวจแห่งชาติ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการงานวิจัย

และพนักงานสอบสวนขึ้น จำนวน ๑ คณะ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว ควรที่จะต้องเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านเพื่อให้เกิดกระบวนการคุ้มครองเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวที่ได้ครอบคลุมทุกด้าน ในการแต่งตั้งคณะทำงานนี้จะกระจายโครงสร้างการทำงานไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะเริ่มดำเนินการ

นายพลวัชร ภูพิพัฒน์ ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕ ได้ตั้งประเด็นคำถาม

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พบว่า มีปัญหากับการนำกฎหมายฉบับนี้มาบังคับใช้ในการตัดสินคดีใช่หรือไม่

๒. กฎหมายต้องมีการปรับปรุงจึงต้องการทราบว่าส่วนใดของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ควรมีการปรับปรุง

๓. ปัญหาในทางปฏิบัติของการบังคับใช้กฎหมายของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับกรณีความรุนแรงในครอบครัว มีหรือไม่

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๗ กล่าวว่า

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้มีทั้งหมด ๑๘ มาตรา ซึ่งในมาตรา ๔ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้นั้นกระทำความผิด

ฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ซึ่งคำนิยามของความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง บาดแผลทางกาย บาดแผลทางใจ

ปัญหา คือ การบังคับใช้กฎหมายนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ในกฎหมาย บัญญัติว่า คดีความรุนแรงในครอบครัวซึ่งเป็นผู้ใหญ่กระทำกัน ให้มาฟ้องร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว โดยให้ผู้ใหญ่มาขึ้นศาลเยาวชนแต่ไม่เชื่อว่าศาลเยาวชนจะไม่มีศักยภาพแต่เป็นเจตนาารมณ์ที่ต้องการให้ศาลเยาวชนที่ดูแลเด็กกระทำความผิดดูแลสถาบันครอบครัว และดูแลที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน เนื่องจากมีผู้พิพากษาสมทบของศาลเยาวชนและครอบครัวและเป็นผู้รู้ มีประสบการณ์ชีวิตสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้

ปรากฏว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการนำคดีขึ้นสู่ศาลมีน้อยมาก ประกอบด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั่วประเทศมีคดีที่ฟ้องในข้อหากระทำความรุนแรงในครอบครัวเพียง ๖๓ คดี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีคดีที่ฟ้อง จำนวน ๙๒ คดี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีคดีที่ฟ้อง จำนวน ๖๗ คดี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – เดือนกันยายน จำนวน ๗๓ คดี

จะเห็นว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยระหว่างบุคคลในครอบครัวมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมกับมีลดลง ทำให้กระบวนการยุติธรรมไม่สามารถเข้าถึงได้ ซึ่งจากการทำวิจัย

ทางวิชาการของนายแพทย์จรรยาศักดิ์ นวลแจ่ม หัวหน้าภาควิชานิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลวชิระพยาบาล ได้มีการเก็บตัวอย่างจากเด็ก และสตรี ที่เป็นผู้ป่วยในข้อหาถูกทำร้ายร่างกายมีบาดแผลฟกช้ำ จนถึงบาดแผลสาหัสว่าในจำนวนผู้ที่ถูกทำร้ายจากสามี จำนวน ๓๓% ซึ่งเป็นความผิดทางอาญา จากข้อมูลพบว่าคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่ขอชั้นสูตรเพื่อนำไปขึ้นคดีกว่า ๘๐๐ ราย แต่มีการดำเนินคดีเพียง ๑๒.๗% เท่านั้น โดยผู้หญิงที่ได้รับความเสียหายไม่เข้าไปแจ้งความเกิดความเพราะอับอายและไม่ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ในครอบครัวมีปัญหา

ข้อหาความรุนแรงในครอบครัวมีจุดคาบเกี่ยวกับข้อหาทำร้ายร่างกาย และข้อหาความรุนแรงในครอบครัวจำคุก ๖ เดือน ปรับ ๖,๐๐๐ บาท และข้อหาทำร้ายร่างกาย จำคุก ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท ถ้าเป็นบาดแผลทางร่างกายรักษาตัวไม่เกิน ๗ วัน และไม่เกิน ๒๐ วัน สามารถฟ้องตามประมวลกฎหมายมาตรา ๒๙๕ คดีจะไม่ขึ้นศาลเยาวชนแต่คดีจะถ่ายเทไปยังศาลแขวงทำให้คดีความรุนแรงในครอบครัว โดยเนื้อหาจริงต้องมาขึ้นสู่กระบวนการของศาลเยาวชนถูกถ่ายโอนไปเป็นข้อหาทำร้ายร่างกายซึ่งมีโทษหนักขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะเลือกฟ้องข้อหาทำร้ายร่างกายเนื่องจากง่ายกว่า จึงทำให้สถิติคดีความรุนแรงในครอบครัวมาที่ศาลเยาวชนน้อย ผลเสียในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ คาดหวังว่า เมื่อไปแจ้งความแล้วห้ามถอนแจ้งความ ห้ามยอมความ ห้ามถอนฟ้อง จนกว่าจะมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการถอนคำร้องทุกข์ยอมความหรือถอนฟ้อง โดยเรียกทั้งสองฝ่ายมาปรับทัศนคติโดยให้ฝ่ายชายพิสูจน์

ตัวเองว่าภายใน ๖ เดือน - ๑ ปี ห้ามกระทำความรุนแรงต่อสตรีหรือ บุคคลในครอบครัว ถึงจะยุติการดำเนินคดีถือว่าสิทธิคืออาญายกสั้นไป ซึ่งมาตรการนี้ดีแต่ไม่ได้ไปใช้ในศาลเยาวชนแต่ไปบังคับใช้ในศาลแขวง และศาลจังหวัดแทน ซึ่งศาลแขวงและศาลจังหวัดก็จะไม่นำมาตรการ เหล่านี้ไปใช้ หรือที่เรียกว่า “ผิดฝาผิดตัว” จึงต้องมีการแก้ไขกฎหมาย

ในเชิงทัศนคติ ได้มีคดีที่ตนเองพิพากษา เป็นคดีที่ฝ่ายหญิง มาฟ้องหย่าฝ่ายชายข้อหาทำร้ายร่างกายจนไม่อาจจะทนอยู่ฉันท์สามี ภรรยากันได้ ซึ่งจากการสอบปากคำทั้งสองฝ่ายพบว่า ฝ่ายชายมีทัศนคติ ทางความคิดที่ได้รับการตกทอดจากบิดาของตนที่เห็นพ่อทำร้ายแม่ แล้วจึงนำมาทำร้ายภรรยาตนเอง ในลักษณะนี้ถือว่าเป็นการตกทอด ทางความคิดในเชิงทัศนคติทำให้ผู้ชายคนนี้ทำร้ายร่างกายภรรยาและ ส่งผลไปยังลูกด้วย

๒. ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ จะกล่าวถึงแต่มาตรการการดำเนินคดี ซึ่งความจริงไม่ใช่ แต่การดำเนินคดีเป็นบันไดขั้นสุดท้ายที่ทุกคน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ต้องมาถึงศาล แต่มาตรการในพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีมาตรการ หนึ่งที่สำคัญและเป็นประโยชน์กับผู้หญิง เด็กที่ถูกล่วงละเมิดใช้ ความรุนแรง นั่นคือ มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ ซึ่งอยู่ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นการมุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพเพศหญิง มากกว่าที่จะลงโทษเพศชายที่จะนำตัวเข้าคุก เพราะกฎหมายต้องการ

รักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้ไม่ประสงค์ที่จะลงโทษผู้ชาย และกฎหมายฉบับนี้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลา ๘ ปีแล้วทางกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรมีการยกระดับการยุติความรุนแรงในเชิงสังคมโดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำในการรณรงค์ยุติความรุนแรงเพื่อให้คนที่เป็นคู่สมรสงดใช้ความรุนแรงต่อกันและยกให้เป็นวาระแห่งชาติควรมีการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการตระหนักรู้และมีความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้ และควรจัดทำหมู่บ้านตัวอย่างเพื่อเป็นหมู่บ้านที่ปลอดความรุนแรงในครอบครัวเป็นแบบอย่างให้สังคมได้เห็น ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรจัดทำเป็นนโยบายเพื่อนำไปเป็นวาระแห่งชาติ

กรณีที่มีผู้มาจดทะเบียนสมรสทางกระทรวงมหาดไทยควรมีการจัดทำฉบับย่อของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการทำความรุนแรงต่อเพศหญิงแจกให้คู่สมรสด้วยเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ทั้งสองฝ่ายได้รับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในการละเมิดคนในครอบครัว

ยกตัวอย่าง กรณีของผู้หญิงที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงจากสามีมาเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถทนการกระทำของสามีได้อีก จึงได้มีการทำร้ายร่างกายสามีจนถึงแก่ความตาย หรือที่เรียกว่า “**Battered Woman Syndrome**” ในกรณีเช่นนี้ ผู้หญิงอาจถูกฟ้องในคดีฆ่าคนตายต้องจำคุก แต่ในต่างประเทศจะมองว่าผู้หญิงคนหนึ่งจากเหยื่อกลายเป็นคนร้ายแต่ไม่ได้เป็นคนร้ายโดยสัญชาตญาณแต่เขาต้องทำเพราะเป็นการ

ป้องกันตัว กฎหมายจึงเขียนว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ต้องค้นหาความจริงไปถึงอดีต แล้วพบว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ “**Battered Woman Syndrome**” ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ แต่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ได้มีการแก้ไขในประเด็นนี้เช่นกัน

อายุความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว เป็นความผิดอันยอมความได้ ถ้าไม่แจ้งความร้องทุกข์หรือไม่ฟ้องคดีภายใน ๓ เดือน นับแต่รู้การกระทำความผิด หรือรู้ตัวคนทำผิด (ขาดอายุความ) ผู้หญิงส่วนใหญ่จะไม่กล้ามาแจ้งความเพราะกลัวถูกข่มขู่จากสามี โดยในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ได้เขียนอายุความขึ้นมาใหม่ว่า ภายใน ๓ เดือน นับแต่อยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ นั้นหมายความว่า ไม่ใช่ ๓ เดือนนับแต่รู้เรื่อง รู้ตัวคนทำผิด แต่ถ้ายังไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสอายุความไม่เริ่มนับ และในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวว่า หากคดีขาดอายุความตามกฎหมายความรุนแรงก็สามารถมาร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ คุ้มครองป้องกันไม่ให้ถูกทำร้ายตามกฎหมายศาลเยาวชนและครอบครัวได้ในหมวด ๑๕ ว่าด้วยการพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๑๗๑ - ๑๗๙

ภายหลังที่องค์การสหประชาชาติโดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๕ ได้ให้ความเห็น เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ต่อข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นหญิง หรือเรียกว่า “ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)” ทำให้ข้อกำหนดดังกล่าวมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งถึงแม้จะไม่มีฐานะเป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับที่ประเทศต่าง ๆ ต้องปฏิบัติตาม แต่ก็เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงที่ยอมรับกันในระดับสากลและประเทศต่าง ๆ ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดกรุงเทพเพื่อยกระดับมาตรฐานของการราชทัณฑ์ของประเทศนั้น ๆ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิตติยาภา ทรงนำแนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) มาใช้

ยกตัวอย่าง แนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ข้อ ๖๑ กล่าวว่า “เมื่อพิพากษาผู้กระทำความผิดหญิง ศาลต้องมีอำนาจในการพิจารณาเหตุบรรเทาโทษ เช่น การไม่มีประวัติ อาชญากรและความไม่รุนแรงที่สัมพันธ์กันและลักษณะของการกระทำความผิดทางอาญา ควบคู่ไปกับ ภาระหน้าที่ของผู้หญิงในการดูแลครอบครัว และภูมิหลังทั่วไป” ในกรณีเช่นนี้ หากมีผู้ต้องขังหญิงคนหนึ่งที่เป็นผู้ถูกทำร้ายร่างกายจากสามีมาตลอดเป็นระยะเวลาช้านาน แต่ต้องมากระทำความผิดฆ่าสามีโดยมิได้ตั้งใจทำร้ายให้ถึงแก่ความตาย แต่เป็นเหตุสุดวิสัยเพื่อพยายามป้องกันตัว เมื่อมีคำพิพากษาให้จำคุก ในลักษณะนี้ ควรมีการต่อยอดแนวคิดทางกฎหมาย หรือทางสังคมให้มีการรองรับกับ

แนวทางการขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) โดยให้กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิสตรีที่ถูกคุมขังให้มากขึ้น โดยเฉพาะกรณีการขอเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง ควรมีการกำหนดให้คัดกรองผู้เข้าเยี่ยมอย่างรอบคอบไม่ใช่ให้ใครก็ได้เข้าพบผู้ต้องขัง ต้องมีการผ่านการคัดกรองจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หากผู้เข้าเยี่ยมเป็นสามีหรือญาติสามีเข้ามาขอเยี่ยมเพื่อทำการข่มขู่ภรรยาหรือทำร้ายจิตใจด้วยการเยาะเย้ย ถือว่าเป็นการซ้ำเติม ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนั้น หากจะพิจารณาศึกษากฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งอย่างเดียวนั้นไม่ได้ ต้องศึกษากฎหมายที่เป็นกรอบรองรับ หรือข้อกำหนดที่เป็นหลักการสากลให้สามารถที่จะนำมาบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง จึงควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนามาตรฐานกฎหมายเข้ามาพิจารณาร่วมกัน

๓. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณกรรมในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ มีคดีที่ขึ้นสู่ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นจำนวนน้อย หากขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัวแล้วก็จะมีการปรับทัศนคติ และออกเงื่อนไขให้ทั้งสองฝ่ายสร้างความเข้าใจอย่างเป็นมิตรภาพและสร้างสมานฉันท์ซึ่งคดีในแต่ละปีที่ขึ้นสู่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีจำนวนน้อยเพราะโทษจำคุก ๖ เดือนปรับ ๖,๐๐๐ บาท มันเป็นระยะเวลาสั้นๆ หากจะให้คดีขึ้นสู่ศาลเยาวชนและครอบครัวให้ตรงกับกรกระทำทารุณกรรม ควรมีการแก้กฎหมายโดยการให้เพิ่มโทษความรุนแรงในครอบครัวจำคุก ๒ ปี นั่นคือความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๕ ให้มากขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัวทั้งหมด แล้วถือเป็นข้อหาความรุนแรง

ในครอบครัว ก็จะทำให้มีการดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และให้เพิ่มมาตรการในการคุ้มครองสวัสดิภาพออกคำสั่งหรือวิธีการในการบรรเทาทุกข์ เช่น ให้ฝ่ายชายจ่ายเงินอุปการะเลี้ยงดูฝ่ายหญิงในกรณีจ่ายค่ารักษาพยาบาลหรือค่าที่พัก

ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ควรจะมีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องของการอายุตีเงินของฝ่ายชาย หากเกิดกรณีฝ่ายหญิงเป็นผู้ถูกกระทำความรุนแรงแล้วต้องได้รับการเยียวยาซึ่งเป็นตัวเงินโดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าใช้จ่ายค่าดูแลเลี้ยงชีพที่เหมาะสมจากการอายุตีเงินเดือนของผู้กระทำโดยที่มิให้เขาได้รับความเดือดร้อน

เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่มีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วย ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ผู้พิพากษาที่อายุน้อยเข้ามาพิจารณาคดียังไม่มีประสบการณ์ด้านการมีครอบครัว มีบุตร จึงทำให้ไม่สามารถที่จะเข้าใจหรือใกล้เคียงคดีในลักษณะนี้ได้ และยังมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยไม่สามารถที่จะมีวิธีการแนะนำหรือปรับทัศนคติระหว่างทั้งสองฝ่ายให้มีความเข้าใจกันได้ ดังนั้น จึงควรมีผู้พิพากษาสมทบเพื่อเข้ามาร่วมเป็นองค์คณะในการดูแลใกล้เคียงคดีครอบครัวที่เป็นความรุนแรง และควรให้นักจิตวิทยาที่มีประจำอยู่ทุกศาล และทีมสหวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชน และครอบครัว

๔. พนักงานอัยการ เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการยุติธรรมหนึ่งที่ทำหน้าที่สำคัญในการดูแลคดี

ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุด มีนโยบายรณรงค์ยุติความรุนแรงในครอบครัวเช่นกัน หลังจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกมาบังคับใช้แล้ว ทางผู้บริหารศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้ให้ความสำคัญกับคดีความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โดยมีการประสานงานกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวโดยให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรทั่วประเทศเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการการบังคับใช้กฎหมาย

นโยบายของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางที่ดูแลศาลเยาวชนทั่วประเทศ ๗๗ จังหวัด มีนโยบายในการยกระดับการคุ้มครองเด็ก สตรีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว โดยให้มีโครงการออกแบบพิจารณาคดีแบบไม่เผชิญหน้าระหว่างผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ ความรุนแรงในการขึ้นสู่ศาลเพื่อพิจารณาคดีความ และให้คดีความรุนแรงในครอบครัวได้รับการพิจารณาเป็นเฉพาะทางพิเศษ

ส่วนสำคัญในการยกระดับของศาล คือ ศาลควรเป็นมิตรกับประชาชน ควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม หากปรับเปลี่ยนได้จะเป็นการยกระดับมาตรฐานในการคุ้มครองเหยื่อ คุ้มครองผู้เสียหาย หรือคุ้มครองผู้ที่จะต้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมให้มีสันติภาพ ปลอดภัย และเป็นธรรมมากขึ้น

ร้อยตรีหญิง ปรียา เนตรวิเชียร ผู้ประกาศข่าวช่อง ๕ ได้ตั้งคำถามว่า

๑. เมื่อสถานการณ์ยังมีความรุนแรงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อยังมีสถิติเพิ่มสูงขึ้นในลักษณะเช่นนี้บ้านพักฉุกเฉินให้การช่วยเหลือเพิ่มขึ้นทุกปีด้วยหรือไม่

๒. เวลาที่มีผู้เข้ามาขอความช่วยเหลือมีการแบ่งแยกประเภทอย่างไร เช่น สตรี เด็ก และความรุนแรง

๓. ผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรงและมาขอความช่วยเหลือที่บ้านพักฉุกเฉินมีความรู้ในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด และในส่วนของบ้านพักฉุกเฉินได้นำไปสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างไร

**นางณัฐยา ทองศรีเกตุ ผู้อำนวยการฝ่ายสังคมสงเคราะห์
สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี บ้านพักฉุกเฉิน** กล่าวว่า

๑. บ้านพักฉุกเฉินที่ดูแลผู้เสียหายที่เป็นผู้หญิงโดยตรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากความคิดและทัศนคติที่ผู้ชายต้องเป็นใหญ่มีสิทธิที่จะทำร้ายภรรยาหรือคนในครอบครัวได้ จึงส่งผลกระทบต่อลูกที่เห็นแม่ถูกพ่อทำร้ายบ่อย ๆ โดยผู้หญิงที่ถูกทำร้ายมาอยู่ที่บ้านพักฉุกเฉินจะนำลูกมาอยู่ด้วย สถิติตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแม่ที่ถูกทำร้ายที่เข้ามาอยู่ในบ้านพักฉุกเฉิน จำนวน ๔๕ คน โดยมีลูกติดตามแม่มา จำนวน ๕๐ คน นั้นหมายความว่า แม่ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านพักฉุกเฉินจะนำลูกติดตามเข้ามาอยู่ด้วย ส่วนใหญ่ผู้ชายที่ทำร้ายผู้หญิงจะคิดว่าการทำร้ายร่างกายผู้หญิงเป็นเรื่องปกติไม่ใช่เป็นการกระทำความรุนแรง เพราะสามารถที่จะสั่งสอนภรรยาได้

๒. บ้านพักฉุกเฉินไม่ได้มีการแยกเด็กกับแม่ออกจากกัน แต่ใน ส่วนความรุนแรงแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ๑. ถูกกระทำความรุนแรง

ทางด้านร่างกาย ๒. ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศ และ๓.ถูกกระทำความรุนแรงในขณะที่ตั้งครรภ์

๓. ผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรงที่เข้ามายังบ้านพักฉุกเฉิน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑. เดินเข้ามาที่บ้านพักฉุกเฉินด้วยตนเอง โดยส่วนมากจะไม่ทราบสิทธิของตนเองว่ามีกฎหมายใดบ้างที่สามารถช่วยเหลือได้เมื่อให้ความรู้ก็จะตั้งคำถามว่าช่วยได้จริงหรือ และ ๒. หน่วยงานต่าง ๆ ส่งมายังบ้านพักฉุกเฉิน

๔. หากต้องการที่จะยกระดับในการยุติความรุนแรงควรมอง ทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่เฉพาะฝ่ายหญิงเพียงอย่างเดียว ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นผู้ชายทำร้ายผู้หญิงมาตลอด จากประสบการณ์การทำงานที่บ้านพักฉุกเฉินจะมีผู้ชายเข้ามาปรึกษาปัญหานี้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ในการยกระดับความรุนแรงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเพียงผู้หญิงเพียงฝ่ายเดียว ผู้ชายบางคนที่เป็นพ่อก็ถูกระทำจากครอบครัวตนเองตั้งแต่เด็ก เมื่อมีครอบครัวจึงนำพฤติกรรมที่ถูกกระทำมาใช้กับบุคคลในครอบครัว ในกรณีเช่นนี้จึงควรมีศูนย์รับปรึกษาสำหรับผู้ชายโดยเฉพาะด้วยเช่นกันเพื่อเป็นการยกระดับให้ยุติความรุนแรง

การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมเสวนา

นางสุรียา สาโรวาท ผู้เข้าร่วมเสวนา ได้เสนอความเห็นว่าการกระทำความรุนแรงต่อเด็กมีหลายสาเหตุที่เกิดขึ้น แต่สาเหตุหนึ่งเกิดจากความยากจนของครอบครัว โดยเฉพาะในชุมชนที่ผู้นำชุมชนเข้าไปไม่ถึง สิ่งสำคัญในการช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจน ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปให้คำปรึกษากับครอบครัวในชุมชนนั้น ๆ

นางกรรณิการ์ จรัสสุไรสิน เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การยกระดับของการยุติความรุนแรงโดยใช้มาตรการทางกฎหมายมีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะใช้การพิจารณาคดีที่รุนแรงและตัดตอน โดยไม่มีการลดหย่อนโทษในกรณีที่ผู้กระทำความผิดนั้นทำผิดร้ายแรงมาก เพื่อให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ผู้กระทำความผิดไม่กล้าที่จะทำอีก

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้ตอบข้อสังเกตว่าในกรณีที่ศาลต้องพิจารณาคดี โดยพิจารณาจากผู้กระทำความผิดและผู้ถูกกระทำว่าเป็นบุคคลแปลกหน้าหรือเป็นบุคคลคุ้นหน้า หากเป็นบุคคลคุ้นหน้า หมายถึง บุคคลในครอบครัว เช่น สามี ภรรยา พ่อ แม่ ในกรณีเช่นนี้เป็นเรื่องที่ไม่มีความร้ายต่อกัน โดยส่วนใหญ่เป็นข้อยกเว้น หากเป็นบุคคลแปลกหน้า คือ เป็นบุคคลที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว ก็ควรจะลงโทษ เพราะถือว่าเป็นอาชญากร ส่วนคำว่า จำคุกตลอดชีวิต ความจริงก็เป็นโทษขั้นรองจากประหารชีวิต หากต้องการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงและตัดตอนต้องเหมาะสมกับสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีซึ่งกระบวนการยุติธรรมแต่ต้นรวมถึงศาลให้ความสำคัญและตระหนักเรื่องนี้อยู่แล้ว

ผู้เข้าร่วมเสวนา

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณณี สิริเวชชะพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตนพันธ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการัญญ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. นายปรีชา วัชรภักย์	กรรมการ
๑๔. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	กรรมการ
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๑๗. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๙. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๒๐. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๑. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๒. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
๒. นางพวงแก้ว กิจธรรม
๓. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล
๔. ดร. อธิพิล ปรีดีประสงค์
๕. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย
๖. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์
๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา
๘. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์
๙. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล
๑๐. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์
๑๑. นางอาทิตา นรารววัชร
๑๒. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน
๑๓. นายกันตพิจน์ ศรีบุญรัตน์
๑๔. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ
๑๕. นางธันท์ธร นิธิธีรพัชร
๑๖. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย
๑๗. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์
๑๘. นางรัตนา ตฤณวรังสี
๑๙. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์คณะกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการธิการ

๑. นางกิริระณา สุมาวงศ์
๒. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๓. นางจันทิรา กิตติธิติกุล
๔. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๕. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๖. นายวงศ์พันธ์ วัฒนยพัต
๗. นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์
๘. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข
๙. ดร. สมบูรณ์ วราห์บัณฑิตบุรีวิทย์
๑๐. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์
๑๑. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสูตร
๑๒. นางสุนทรี พัวเวส
๑๓. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๔. นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๕. นายอภิชาติ คัมภีรศาสตร์
๑๖. พลโท อัครชัย จันทระโตษะ
๑๗. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ
๑๘. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๑. คุณหญิงทรงสุฑา ยอดมณี ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก อรุณ สมตน์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์ อนุกรรมการ
๕. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อนุกรรมการ
๖. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง อนุกรรมการ
๗. นางธิดา ศรีไพพรรณ อนุกรรมการ
๘. นาวาโท สมพล มหาสิงห์ อนุกรรมการ
๙. นางเมธินี รัตสาร อนุกรรมการ
๑๐. นายกันตพิชญ์ ศรีบุญรัตน์ อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายแถมสิน รัตนพันธ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. รศ. จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลโท อัครชัย จันทโรตยะ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. ดร. สมบูรณ์ วรार्หบัณฑิตวิทย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๑. นางนฤมล ล้อมทอง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๒. นายเศรษฐา ศิระฉายา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๓. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๒๔. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์

๒๕. นายวงศ์พันธ์ ญันนัยพัต

๒๖. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย

๒๗. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์

๒๘. นางรัชกร เหมะจันทร์

๒๙. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัชร

๓๐. นางทิพยา กิตติขจร

๓๑. นายโชติเวชญ์ อึ้งเกลี้ยง

๓๒. นายพันธุ์ เจตนลิน

๓๓. นางเทพวัลย์ ภรณวัย

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรฉัตร ฉันทศาสตร์โกศล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการ
๕. ดร. สุชาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการ
๖. นางสุทธิณี เมธีประภา	อนุกรรมการ
๗. นายพิสุทธิ์ ทรัพย์วิจิตร	อนุกรรมการ
๘. ดร. สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๙. นางรัตนา สัยยะนิฐิ์	อนุกรรมการ
๑๐. พลตรี วีระศักดิ์ นาทะสิริ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางกีระณา สุมาวงศ์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุรวัฒน์ ชมภูพงษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นางฐิตตะวัน เฟื่องฟู	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. นางสาวรฐาปณีย์ สุขสำราญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิเยร บุญตัน ประธานคณะกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ อนุกรรมการ
๕. นางอาทิตยา นรารววัชร อนุกรรมการ
๖. นายธีรยุทธ สุคนธวิท อนุกรรมการ
๗. นายวิฑูต บุณนาค อนุกรรมการ
๘. นางสาววันทนี พันธ์ชาติ อนุกรรมการ
๙. นางพวงแก้ว กิจธรรม อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายรัตน์ กิจธรรม อนุกรรมการ
๑๑. นายสมชาย เจริญอำนาจสุข ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายต่อพงศ์ เสลานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. แพทย์หญิงวัชรารัฐ รั้วไพบูลย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นางเบญจา ชลธาร์นนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นางพิมพ์า ขจรธรรม ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายอนุชา รัตนสินธุ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นายประกาศิต กายะสิทธิ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัตินำที่สำนักงานเลขาธิการ สภามิติบับณติแห่งชาติ